

OCHĘDOŻENIE (30) *sb n*

Oba o oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg N ochędożenié (18); -é (1), -(e) (17). ◇ G ochędożenia (5). ◇ D ochędożeniu (1). ◇ A ochędożeni(e) (2). ◇ I ochędożeniem (1). ◇ L ochędożeniu (2). ◇ pl N ochędożeni(a) (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. ochędożyć.

1. Oczyszczenie, uporządkowanie, obmycie; mundicia PolAnt (10) :

ochędożenie kogo, czego (3): BibRadz 1.Par 23/28; Rulla, Płużne żelazne naczynie/ do ochędożenia kroyu oraczóm należące. Mącz 360a; Pollinctura – Vmarłego ochędożenię y namazanie. Calep 817b.

Iron. [czego] (1): [satyryczny rysunek dołączony do pisma Lutra na temat nieudanej akcji naprawy Kościoła dokonanej przez pochlebców papieskich:] Kárdynali łtoiąc około Papieżá siedzącego ná łwym máiełtaćie/ omiatáią liłsiemi ogony proch około iego zwierzchu y łpodku (marg) Látá 1538 Ochędożenie kołciołá. (-) BielKron 216v.

Przen: Oczyszczenie z grzechów, odnowa moralna (5) :

ochędożenie czego, czyje [w tym: pron poss (1), G sb (1)] (2): RejPos 171v; iż nas y krwią łwá omył á ochędożył ná wieczne krolełtwo y kápláńłtwo Bogu Oycu łwemu. Słuchayże iáko on łmęthny Dawid w wpádku łwoim wołá [...] o tym ochędożeniu łwoim do niego RejAp 8v.

ochędożenie czego [= czym] (1): Pátrzayże co nam tho ochędożenie tey krwi iego czyni RejAp 8v.

Szeregi: »wyprzątanie a ochędożenie« (1): (marg) Wychędożenie kołciołá ręká wczynionego. (-) Aczłkolwiek y w tych domoch ku chwale iego zbudowánych niemnieyby theż potrzebá wyprątania á ochędożenia tákiego/ gdyż káždy iáwnie á iáłnie widzyeć może/ iákie handle á iákie kupiectwá łá w nim RejPos 198v.

»ochędożenie a zbielenie« (1): co to iełt pozyłkác łobie ochędożenie á zbielenie iáko łnieg włzytkich złołci łwoich. RejPos 171v.

a. O zabiegach pielęgnacyjnych przy roślinach [czego] (2) : Repumicatio – Ochędożenie pączkow. Calep 915b.

Szereg: »ochędożenie a obranie« (1): Castratio arborum, Ochędożenie á obránie drzew. Mącz 40c.

2. Ozdobienie, ustrojenie (1) : Tedy oná nie łzukáłá łobie tych łtroiow niewiełłcich/ ále cokolwiek chćiał Egeus Ochmiłtrz y łtroż páńien/ to iey dáł ku ochędożeniu [*ad ornatum*]. Leop Esth 2/15.

3. Piękność (2) : Decor, Przyłtoynołł/ Okráłá/ Ochędożenie/ pięknołł/ foremnołł Mącz 79c.

Przen [czyja] (1) : Ktore odzienie [Aaronowe] známionowáło przodkiem wnątrzne y zwierzchne ochędożenie Páná Iezu Kryłtá KrowObr 106v.

4. To, co zdobi (16) :

ochędożenie czego (1): On łłowem łwem łpráwił moc y wielkołł włłzytkiego niebá á łámem duchem włłt iego/ łtáły łie łá włłłtyki ochędożenia iego. RejPs 47v.

Wyrażenie: »ochędożenie kołcielne« (1):iełli tełz iełłtze rzetzelł/ iż obrázy łá okráłá y ochędożeniem kołcielnym KrowObr 115v.

Szereg: »okrasa i ochędożenie« (1): KrowObr 115v cf Wyrażenie.

Przen (2) :

ochędożenie czego (1): KrowObr 116 cf »okrasa i ochędożenie«.

Szeregi: »okrasa i ochędożenie« (1): Toć ieft okrafá y ochędożenie kościołow krześciańskich [prawdziwe odrodzenie, pokutowanie i umartwienie ciała] *KrowObr* 116.

»przybranie abo ochędożenie« (1): A iefli ná święto łzaty wycierafz/ y ftoły/ czemu dułzę bez przybrania ábo ochędożenia zołtawiałz? *LatHar* 197.

a. *Przedmiot służący upiększaniu, ozdoba; niekiedy w funkcji coll.: ozdoby, piękne przedmioty; comptus, ornamentum, ornatus* *Mącz* (12) : Redimiculum, muliebre capitis ornamentum, Podobno czepiec/ tkanká/ toczenicá/ álbo ynſze ochędożenie które białe głowy ná głowie noſzą. *Mącz* 349a, 61d, 66d, 269c, 408b.

ochędożenie czego (2): Periscelis, [...] Nieyákie ochędożenie goleni/ nogawki. *Mącz* 291c, 12b.

ochędożenie gdzie [= stanowiące ozdobę czego] (3): Antepagmenta/ Valvarum ornamenta, Málowanie/ álbo/ yákie ochędożenie przed domem. *Mącz* 11b; Dardanium, Nieyákie ochędożenie ná ręku *Mącz* 78a, 70c.

ochędożenie czyje [= do kogo należące] (1): Kthory [Aaron] odpowiedztał/ [...] wyrzuciłem złote klenoty mnie podáne w ogień/ [...]. Widząc Moizełz iż był złupion lud s śwego ochędożenia [...] *BielKron* 34v.

Wyrażenie: »ochędożenie zauszne« (1): Inauris, Náufzeki [!]/ Nieyákie ochędożenie zaufzne ze złotá/ álbo ze łrzebrá *Mącz* 167c.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (1) : Cultus, Ochędożenie. *Mącz* 60a.

Synonimy. **1.** obmycie, oczyszczenie; **3., 4.** elegancyja, okrasa, ozdoba, ozdobność, piękność, przybranie; **4.a.** przyprawa.

Cf **OCHĘDOGA, OCHĘDOGOŚĆ, OCHĘDOSTWO, OCHĘDOŻENSTWO, OCHĘDOŻKA, OCHĘDOŻNOŚĆ, OCHĘDOŻYĆ**